

دومین بدترین سال ثبت شده برای روزنامه‌نگاران زندانی

برای دومین سال متوالی، ترکیه پیشروترین زندانی کننده روزنامه‌نگاران در جهان بود، و ایران و چین نیز ترکیه را خیلی نزدیک دنبال کردند. گرچه تعداد روزنامه‌نگاران در زندان در سطح جهان نسبت به سال گذشته کاهش یافته است، اما هنوز نزدیک به بالاترین آمار تاریخی باقی مانده است. گزارش ویژه کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران، نوشته الانا بیژر

تاریخ انتشار 2013 دسامبر 18

تحقیقات کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران نشان میدهد که بیش از نیمی از تمام روزنامه‌نگاران زندانی در سراسر جهان در سال 2013 در ترکیه، ایران، و چین زندانی بوده‌اند. کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران در سرشماری سالانه خود شناسایی کرده است که 211 روزنامه‌نگار بخاطر انجام حرفه شان زندانی شده‌اند، دومین بدترین سال در تاریخ ثبت شده پس از سال 2012، هنگامی که 232 روزنامه‌نگار پشت میله‌های زندان بودند.

دولت‌های بی‌مدارا در آنکارا، تهران، و پکن عمدتاً از اتهامات ضد دولتی استفاده کردند تا جمعاً 107 خبرنگار منتقد، وبلاگ‌نویس، و سردبیر را وادار به سکوت کنند. ترکیه و ایران برتری خود را در رتبه‌های اول و دوم به عنوان بدترین زندانبانان روزنامه‌نگاران طی دو سال پی‌پی‌ای حفظ کرده‌اند، با وجود اینکه هر کدام از آنها برخی زندانیان را در سال 2013 آزاد کردند. تعداد بازداشتی‌های چین ثابت ماند. گزارش دقیق هریک از روزنامه‌نگاران زندانی را اینجا بخوانید.

تعداد روزنامه‌نگاران محبوس در زندان‌های ترکیه از 49 نفر در سال گذشته به 40 نفر کاهش یافته است، چنانکه برخی از آنان تا فرا رسیدن زمان دادگاه‌شان آزاد شده‌اند. برخی دیگر از آنها از قانون جدیدی بهره برده‌اند که اجازه می‌دهد متهمانی که در بازداشت‌های طولانی پیش از محاکمه بوده‌اند در قبال مدت زمانی که زندانی بوده‌اند آزاد شوند. بعضی دیگر از روزنامه‌نگاران هم پس از اینکه کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران سرشماری خود را در تاریخ 1 دسامبر به اتمام رسانده بود آزاد شدند. با این حال، مقامات ترکیه ده‌ها تن از روزنامه‌نگاران کرد را به اتهام ترور و دیگر روزنامه‌نگاران را به اتهام شرکت در توطئه‌های ضد دولتی در زندان نگه داشته است. با توجه به پژوهش کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران، اساسنامه‌های حقوق کیفری و ضد تروریسمی که با کلی گویی نگارش یافته‌اند به مقامات ترکیه اجازه می‌دهند که شمول ممنوعیت گروه‌های عضو را گسترش دهند.

در ایران، تعداد روزنامه‌نگاران زندانی از 45 نفر به 35 نفر کاهش پیدا کرد، چون برخی روزنامه‌نگاران زندانی دوران محکومیت خود را به پایان رساندند و همچنین دولت سیاست خود را مبنی بر آزاد کردن برخی از زندانیان بعنوان مرخصی ادامه داد، زندانیانی که نمی‌دانند کی و یا اگر دوباره به زندان احضار خواهند شد تا حکم‌شان را به اتمام برسانند. با وجود انتخاب حسن روحانی در ماه ژوئن بعنوان رئیس جمهور جدید، مقامات ایرانی همچنین به دستگیری‌های جدید و محکوم کردن روزنامه‌نگاران عضو گروه‌های اقلیت و اصلاح طلب به احکام طولانی مدت زندان ادامه دادند.

امسال سی و دو نفر خبرنگار، سردبیر، و وبلاگ‌نویس در چین زندانی شدند، به همان تعداد که در سال 2012 زندانی شده بودند. اگر چه روزنامه‌نگاران، از جمله شی تائو، برنده جایزه بین المللی آزادی مطبوعات کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران در سال 2005، در طول سال گذشته آزاد شدند، اما موج سرکوبی تازه بر انتقادات در اینترنت، به خصوص ادعاهای فساد، منجر به چندین دستگیری جدید از ابتدای ماه اوت شد.

لیست 10 کشور که بدترین زندانی کنندگان روزنامه‌نگاران در جهان هستند توسط اریتره، ویتنام، سوریه، آذربایجان، اتیوپی، مصر، و ازبکستان تکمیل شد.

کشور مصر که در سال 2012 هیچ روزنامه نگار زندانی نداشت، امسال پنج روزنامه نگار در زندان داشت. پس از برکناری رئیس جمهور محمد مرسی در تاریخ 3 ژوئیه 2013، دولت تحت حمایت ارتش ده‌ها تن از روزنامه نگاران محلی و بین‌المللی را بازداشت کرد، به ویژه کسانی که آنها را منتقد دولت و یا طرفداران مرسی و اخوان المسلمین محسوب میکرد. تعداد زیادی از آنها آزاد شدند.

تعداد روزنامه‌نگارانی که توسط دولت بشار اسد در سوریه زندانی هستند از 15 نفر در سال گذشته به 12 نفر کاهش یافته است، اما این سرشماری شامل حال ده‌ها تن از خبرنگارانی که ربوده شده‌اند و تصور میشود که در اختیار گروه‌های مخالف مسلح نگهداری می‌شوند نمی‌شود. تا اواخر سال 2013، حدود 30 روزنامه‌نگار در [سوریه](#) ناپدید شده‌اند.

تنها روزنامه‌نگار پشت‌میله‌های زندان در قاره آمریکا در ایالات متحده بود. راجر شولر، یک وبلاگ‌نویس مستقل و متخصص در ادعاهای فساد مالی و رسوایی در محافل حزب جمهوری خواه در ایالت آلاباما، به دلیل اهانت به دادگاه از طریق امتناع از پیروی از دستور دادگاه در مورد محتوای افترا آمیز در بازداشت نگه داشته شده است. در سال‌های اخیر، روزنامه‌نگاران زندانی در قاره آمریکا به طور فزاینده‌ای نادر بوده‌اند، به نحوی که در سال 2012 حبس تنها یک روزنامه نگار کوبایی مستند شده و در سراسر منطقه در سال 2011 هیچ روزنامه نگار زندانی وجود نداشت.

سایر روندها و جزئیات دیگری که در پژوهش‌های کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران دیده شده است عبارتند از:

- آمار فعلی 211 روزنامه‌نگار زندانی با رکورد بالای 232 نفر در سال قبل قابل مقایسه است. قبل از سال 2012، بیشترین تعداد در سرشماری سالانه کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران 185 نفر در سال 1996 بوده است. کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران از سال 1990 این سرشماری را در سراسر جهان انجام داده است.

- در سراسر جهان، 124 روزنامه‌نگار به اتهام اعمال ضد دولتی مانند خرابکاری و یا تروریسم زندانی شدند. این رقم به مراتب بالاتر از هر نوع اتهام دیگر، از جمله افترا یا توهین است، اما تقریباً با نسبت اتهامات ضد دولتی در سال‌های گذشته همگام بوده است. در 45 مورد، کلاً هیچ اتهامی اعلام نشده است.

- در حالی که مقامات کشور ویتنام سرکوب و بلاگ نویسان، که تنها مطبوعات مستقل در این کشور محسوب میشوند را افزایش دادند، ویتنام 18 تن روزنامه‌نگار در بازداشت داشت که از 14 مورد در سال قبل بیشتر بود.

- علاوه بر ویتنام، تعداد زندانیان در اتیوپی، بحرین، و سومالی افزایش یافته است.

- علاوه بر مصر و ایالات متحده آمریکا، سایر کشورهایی که در سرشماری سال 2012 هیچ روزنامه نگار زندانی نداشتند اما در سرشماری سال 2013 حضور پیدا کردند اردن، روسیه، بنگلادش، کویت، مقدونیه، پاکستان، و جمهوری کنگو بودند.

- با 22 نفر پشت‌میله‌های زندان در مقایسه با 28 نفر در سال 2012، کشور اریتره همچنان بعنوان بدترین زندانی کننده روزنامه‌نگاران در آفریقا باقی مانده است. اریتره بدترین سوء استفاده کننده از سیر روند مراحل قانونی در جهان است؛ هیچیک از بازداشت شدگان اریتره‌ای تا کنون علناً به ارتکاب جرمی متهم نشده یا برای محاکمه در دادگاه حضور نیافته است.

- 106 روزنامه نگار اینترنتی نیمی از زندانیان را تشکیل دادند، در حالیکه 79 نفر از زندانیان در مطبوعات چاپی کار می‌کردند.

-تقریباً یک سوم از روزنامه‌نگاران که در سطح جهانی در زندان به سر می‌برند روزنامه‌نگاران غیر وابسته بودند، که کمی کمتر از دیگر سال‌های اخیر بود. در سال 2012، 37 درصد از زندانیان روزنامه‌نگاران غیر وابسته بودند.

کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران معتقد است که روزنامه‌نگاران نمی‌باید برای انجام شغل خود زندانی شوند. این سازمان به هر کشوری که روزنامه‌نگاری را زندانی کرده است نامه فرستاده و نگرانی جدی خود را ابراز کرده است. دفاع کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران در سال گذشته باعث شد که حداقل 39 روزنامه‌نگار زندانی در سراسر جهان زودتر از موعد آزاد شوند.

فهرست کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران یک تصویر لحظه‌ای در ساعت 12:01 بامداد در تاریخ 1 دسامبر 2013 می‌باشد. این فهرست شامل روزنامه‌نگاران بسیار زیادی که در طول سال زندانی و آزاد شدند نمی‌شود؛ گزارشات مربوط به آن موارد را می‌توان در www.cpj.org پیدا کرد. روزنامه‌نگارانی که در فهرست کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران هستند تا زمانی که این سازمان از آزادی آنها و یا مرگ آنها در زندان حصول اطمینان کند در فهرست باقی میمانند.

روزنامه‌نگارانی که یا ناپدید شده اند و یا توسط سازمان‌های غیردولتی مانند گروه‌های جنایتکار و یا گروه‌های شبه نظامی ربوده شده‌اند در این سرشماری زندانیان گنجانده نشده‌اند. موارد آنان به عنوان "گم شده" و یا "ربوده شده" طبقه‌بندی شده است.

الانا بیزر مدیر هیئت تحریریه کمیته حمایت از روزنامه‌نگاران می‌باشد.